

MARINADA

El patró Martí Badia, de Palamós

Entre els fulls d'un curiós manuscrit del XVIII.^è segle, hem trobat quelques interessants notícies del personatge palamosí el nom del qual encapçala aquestes ratlles, que esdevingué famós entre sos contemporanis per la valentia i destresa que demostrà capitanejant una nau que la nostra vila, en l'any 1779, armà en cors contra els moros i argelins que, havent-se en aquell temps ensenyorit de la illa de Mahó, cometien llurs pirateries amb una freqüència inusitada.

El manuscrit, per mitjà del qual hem pogut conèixer algunes de les gestes d'En Badia, és el primer d'una serie de 21 volums, tots ells inèdits, que sota el títol comú de «Calaix de sastre», escrigué D. Rafel d'Amat Cortada i Senjust (1). Es una narració cronològica dels successos i coses més notables ocorregudes a Barcelona en el període de temps comprés des del dia 10 de juliol de 1769 al 31 de desembre de 1783.

Anem ara a consignar el que ens conta del nostre heroi el cronista Amat en son llibre, copiant ses propies paraules:

» —En lo mes passat (novembre de 1779) ab lo motiu de lo inquietades que eran nostras costas de mar dels mahonesos y moros se ha providenciat (2) que en tota la costa de mar se armasen algunes embarcacions per anar en cos. Aquí en Barcelona se han armadas quatre que son: la dels Comuns (3), la de la Noblesa, la de Bacardi y la de Puig; la penúltima ha patit algún esclabro a principis del mes de desembre del present any 1779. La del pa-

tró Badia de Palamós ha fet algunes preses y repeses ventatjoses, compresa en altres la de Mataró. Lo total de embarcacions per aquest fi se judica son número de 12 a 13.

Lo dia 14 de juny de 1780, anant lo patró Badia de Palamós, y per sas hazanyas lo famós Martinet, encontrà a unas quatre lleguas de Mahó a una galeota de moros que eran 214. Tingueren un gran combat de 10 horas y dit Badia obligà als moros a retirar-se a Mahó. I la dita galeota portava 26 canons pedrers (4) y abundancia de armas. En la embarcació de Badia no hi hagué siquiera un ferit; en la dels moros 20 de ferits y dels morts se ignora lo número emperò se judica que serien molts.

Lo dia 15, al eixir lo sol, lo embestí altra galeota de moros y combateren fins a la nit y dit patró Badia tingué tanta ditxa que no perdé ni a un home. Lo endemà dia 16 repararen o veren en la mar botas y altres vestigis de la galeota y judicaren que havia anat a pico y per est motiu sen tornaren a Palamós ab la repesa de un gànguil napolità que prengué a la primera galeota. Lo dia 17 partiren de Palamós y quant foren a les costes de Mahó, veren part de la galeota y acostant-se a ella hi trobaren 26 morts y la lligaren en lo bastiment y en lo dia 20 arribaren al moll y se trobà a un moro mort passant a fer luego quarentena. Lo endemà partí lo patró Badia a la tarde ab lo motiu de descobrirse prop del moll una galeota de moros.

Dia 10 de juliol de 1780 arribà a est moll de Barcelona Marti Badia de Palamós ab una presa de un xavequet, qual lo havian pres los mahonesos als de Mallorca, carregat de taronjas de la China; que hi havia 52 mahonesos. Portaban dos canons del calibre de vuit 4 pedrers y armas. Lo modo de la presa fou que lo dil patró Badia amagà a tots los canons y feu posar 8 homens en la llancha y los altres se quedaren en la sua embarcació. Vegent los mahonesos que los 8 homens de la llancha fugien, embestiren a la barca de Badia pensant que no hi havia ningú. Quant Badia los tingué molt cerca, lus tirà una andana (5) de canons y luego se rendiren y ne quedaren dos dels mahonesos ferits. I anclava dit xavequet dia 11 de juliol a la tarde al devant de la llanterna per fer la quarentena, havent exit a passejar y veurer dita presa moltíssima gent de ambos sexes en la citada tarde.

Ahí dia 13 (juliol 1780) partí del moll lo patró Badia de Palamós.»

Lo apuntat fins aquí es tot quant referent a nostre compatrici ens diu el llibre de l'Amat, lo qual encara que poc en quantitat, és prou en qualitat per a justificar el títol de famós que es guanyà. Es tot la que per el moment podem oferir als llegidors d'aquesta revista. Si algun dia se'ns fa avinent qualche nova referència que ens pugui il·lustrar en sa biografia o en el fet concret de que havem parlat o en altre, a lo que no defugim de posar nostre afany, procurarem dar-les a conèixer amb la mateixa dil·ligència que ho hem fet amb les que van apuntades en aquesta nota.

LL. CAMÓS I CABRUJA

Barcelona Septembre 1920.

(1) — Altre manuscrit d'aquest autor ha sigut publicat amb el títol de "Excursions d'En Rafel d'Amat Cortada i Senjust per Catalunya i Rosselló en l'últim quart del segle XVIII," pel Centre Excursionista de Catalunya - Barcelona 1919. Anteriorment a aquest, en l'any 1908, Mn. Emmanuel de Ros i de Càrcer en publicà un també del dit Amat sota el títol següent: "Festas celebradas a Barcelona en los anys 1806 i 1807 per la beatificació del V. Dr. Joseph Oriol pvre. i beneficiat de N. S. dels Reis, dita del Pi de Barcelona."

(2) — Reial ordre, datada a Sant Llorenç del Escorial als 23 d'agost de 1779, segons consta en el llibre d'Acords de l'Ajuntament de Barcelona del dit any.

(3) — Segons el ja citat llibre d'Acords, per a subvencionar l'armament del vaixell dels Comuns i donada la manca de recursos en que es trobava la ciutat, els regidors oferiren la meitat de llur sou, renunciant per endavant a tot benefici que l'empresa pogués reportar.

(4) — Peça petita d'artilleria, per a metralla.

(5) — Descàrrega de les peces d'artilleria col·locades a un dels costats de la nau.

L'infant ben-amat

Als meus cosins Ricard i Francisca.

Quin goig immens! Teniu un fill,
jo en sento un poc de gelosia,
el vostre esguard és clar espill
on s'emmiralla l'alegria.

Ara sabeu besar millor,
perquè us atrau sa cara fina;
ell per el cel del vostre amor,
és un estel que s'hi encamina.

Ell que és encara tan petit
dins de la llar la joia porta,
des son retrat l'ha beneït
l'esguard seré de l'àvia morta.

—Canta-li, mare, tes cançons
les més dolcetes, les més belles,
i fes-li un ritme de petons
per a que es cloguin ses parpelles.

I quan ja sia mes grandet
teixirà amb sommis la rialla,
serà potser que el Jesuset
al nen li farà una presentalla.

Benvingut sia el bon infant
l'infant pacífic que no plora,
jo tinc per ell un amor gran,
perquè aprop d'ell mon cor no enyora.

Ara vetllant pel fill primer
la vostra vida és ben serena,
com son esguard un poc rialler,
o com les nits de lluna plena,

Jo vos desitjo per molts anys
aqueixa joia beneïda,
que al lluny s'esborrin els afanys
que sia eterna la florida,

de roses belles de l'amor.
I ara acolliu amb ma poesia,
(la flor humil nascuda al cor
capint avui vostra alegria),

el meu aprèci que és tan gran
per a vosaltres i l'infant.

M.^a DEL CARME MARCÉ

El jorn del bateig del nen 17 d'Abril de 1920.

Qüestions culturals

Encara més optimisme

Després del míting cultural celebrat el 29 d'agost en el Teatre Carmen i sots la presidència de l'infadigable Marquès de Carulla, Rector de l'Universitat de Barcelona, Palamós ja no pot tornar enrera. Totes les entitats econòmiques, polítiques i recreatives s'agermanaren aquell dia per demanar, conjuntament amb la totalitat del regidors municipals, les escoles graduades higièniques i pedagògiques a que hi tenen dret els nostres infants: es realitzà el desig exposat en aquestes planes en el nombre corresponent al mes de maig.

I perquè l'entusiasme no defalleixi, els palamosins a qui la lluita per la vida els ha portat lluny de la vila nadiua van responent a la crida, oferint llur cooperació. Llegiu, si us plau, les formoses paraules següents:

He vist a la revista mensual MARINADA, que veu la llum en el nostre poble, la campanya que esteu fent pro nous edificis escolars. Això és, conhortador.

La guerra, l'any 14, va paralitzar els treballs de planejament del projecte d'aleshores. Acabada tot

just la guerra i sentint encara els efectes desastrosos, pels baixos canvis de les divises dels països als quals més enviaria la nostra indústria sos productes si el canvi estigués a la par o quelcom menys, aqueix poble renova la seva noble aspiració de posar-se a la capdavantera en matèria d'ensenyança.

M'he delectat llegint ço que heu publicat a MARINADA, i, remembrant idees d'anys enrera sobre el particular, us les vull fer avinent amb breus paraules, per si creieu que mereixen alguna atenció.

Les escoles s'han de fer, no com per ara, sinó com per a d'aquí 40 o 50 anys, comptant amb el progrés de nostre poble; que no passi que, dintre 10 anys, hagi de pensar-se amb el mateix que vol ara solucionar-se.

No és a Catalunya on s'han de fer les coses migrades com producte del pessimisme dels pobles estàtics. Si no ho recorde malament, l'Estat arriba a subvencionar amb el 75 per cent del cost de les obres, segons els mèrits contrets, en matèria d'ensenyança, pel poble sol·licitant, i crec que cap municipi d'Espanya ha fet més que el de Palamós en aquest ordre. Sobre aquesta base, deuria pensar-se en gastar una quantitat més important que la projectada. Essent més fortament subvencionada, l'esforç del municipi i dels particulars vindrà a ésser el mateix per a un projecte molt més important.

Dèiem anys enrera els qui ens preocupàvem d'aquest assumpte d'essencial interès, que convenia un cos d'edifici adossat a l'escola de noies per a classes biseuals de pàrvuls que devien ésser regides per professores que n'haguessin fet estudis especials.

No deu perdre's de vista la conveniència de que les escoles deuen tenir si no jardins, grans patis de esbarjo on puguin ampleument els escolars dedicar-se a tota classe d'esports. Els patis han d'ésser prou grans per a edificar més endavant, si convé, pave-

llons especials, com per exemple, una escola anexas d'Arts i Oficis.

Qui ens diu, en el temps de transformació a que havem arribat, si a les escoles públiques dintre pocs anys s'hi donarà als escolars el repàs de migdia?

En el temps a què m'he referit s'havia pensat en l'expropiació forçosa per a contrarrestar l'egoisme dels terratinents.

Ara no em resta més que dir-vos que el meu modest concurs no li ha de faltar a la magna obra, com no li faltarà el de tots el palamosins aimants de la instrucció i del progrés de llur poble.

NICET CASANOVAS

Hem dit i tornem a repetir que tenim plena confiança en el fills de Palamós absents. En Nicet Casanovas, vell propagandista dels ideals federalistes en el Baix Empordà, ens acaba d'afermar més aquesta convicció. Que ho recordem, mai l'haviem al·ludit directament, i mireu com el seu cor batega ple d'entusiasme en pensar en la obra magna dels futurs edificis escolars, tot i vivint tan apartat, a la illa de Cuba! D'aquells altres compatriotes que viuen a Mèxic, a Nova York, a Lisboa, a Girona, etc. n'anirem rebent, sí, lletres de coratge per l'estil de les tres que amb tant de gust portem publicades. Nosaltres, pobres mortals, desitgem que això siga ben aviat, per mor de què en el projecte puguin atendre's llurs indicacions i tots, presents i absents, hi tinguem el nostre granitxot de sorra en el futur Palau de la Mainada.

T.

Optimisme i avant

Per a **Marinada**

Amb veritable optimisme empordanès, amb aquest optimisme sà i constructiu que és patrimoni de la raça, i per al qual no hi obstacles ni entrebancs, veig que acabeu de llençar als quatre vents la lloable iniciativa de dotar a Palamós de dugues escoles graduades. A la vostra crida han respost ja, amb una promptitut que demostra el llur gran amor a la Pàtria, alguns palamosins de cor noble i generós qui fa anys viuen lluny de sa preada vila nadua.

Molts de palamosins que vivim a l'estranger, hem tingut oportunitat d'observar, d'una manera més palpable que-els qui esteu a casa, els aventatges que una bona, o quant menys regular instrucció, reporta a l'individu. Estic segur, segurísim, que els palamosins al·ludits, en donar llur espontània adhesió al noble projecte, ultra tenir en llurs pensaments mil detalls i records íntims de llur infantesa, pensaven també en lo grans i respectats que són els països en els quals s'hi compten major nombre d'escoles.

Es innegable que el formidable progrés d'aquest país, els Estats Units de l'Amèrica del Nord, se deu, principalment, al reduït nombre d'analfabets dintre de les seves fronteres. L'anhel d'instruir-se es irresistible en totes les classes de la societat, sense distinció de sexe. Durant la guerra, per cada carregament d'armes i municions que els Estats Units enviaven a Europa, en seguia un altre de llibres. No hi havia campament americà sense una bona biblioteca, ni bibliotec sense milers de llibres en les seves enfiles. Aquelles biblioteques i aquests llibres foren els que realment guanyaren la guerra. Els mestres d'estudi seran els conquistadors de demà.

Quan en els Estats Units neix una vila (i aquí les viles i ciutats neixen com els bolets després de la pluja), el primer edifici que es construeix, gran, espaiós, higiènic, és la indispensable escola per a noies i nois. Sembla verament que sense escola no hi pugui haver poble, ni poble sense escola.

Davant meu, mentres escric aquestes ratlles, hi ha una magnífica vista, panoràmica de Palamós. Si entre els edificis que al eixir el sol s'emmirallen en les aigües de la xamòsa badia palamosina, dintre de poc temps, mercès a l'esplèndida cooperació de tots els bons fills d'aquest joell de l'Empordà, hi podeu aixecar una escola com el vostre optimisme la voldria, us haureu fet mereixedors de l'eterna gratitud de les generacions de palamosins futures.

J. VENTURA i SUREDA

Nova York, Setembre de 1920.

La veu subtil

Poemes 1915-1918 d'En Fidel S. Riu i Dalmau

Obra d'una poesia vera i sincera, fluïda i agradable com ha d'ésser tot cant. Poetitzava l'autor les coses vulgars, i son refinat lirisme hi troba sempre un toc artístic que relleva l'assumpte en forma corprenedora. El que més plau en resseguir l'obra és la coneixença de la personalitat de l'autor. Hi han filigranes en tots els poemes de les quals en és grat de retreure:

«Sento un desig de posseir-te tota
a dintre el cor més que a dins l'arc del braç

Mentre et ventes fem amdós col loqui
i tu entreclous els ulls per veure'm més

Quin amic podria dir
a davant l'amiga bella,
com l'espill a la donzella:
et sé tota dins de mi?

La meravella jo esbrinar no sé
d'aquesta dolça gràcia del silenci,
que sap parlar-me sense dir-me re
i em fa pensar encara que no pensi.

Al ple goig de la lectura acompanya el produït per una presentació luxosa i exquisida, tan més d'agrair i d'admirar avui en que al tallar el paper de molts de llibres ens queden les mans plenes de filagarses.

Duus una bata de color de rosa...

Duus una bata de color de rosa,
per veure el dia surts fora al balcó;
un xic de sol sobre el cabell se't posa
i l'aire fi juga amb la resplandô.
T'has tornat pulcre com una pucella
—del cos la flor s'oculta en el vestit—
devé la teva vida més novella,
ton cor de rosa es deu haver tenyit.
Mires el jorn silenciosa i dreta
com una palma havent parat el vent,
tens la mirada, com la cara, neta:
no s'hi veu perfilar cap pensament.
Altres moments ta gràcia fugitiva
dels sentits féu a solc els cinc camins
—que ara—i—tot jo sé com ets brava i viva—
mes ta delícia es queda tota a dins.
L'iridi encís d'aqueixa gràcia nova
m'ha trasmés fins a mi la seva pau;
que mai com ara dintra de ta roba
vareig saber-te veure tan suau.
Altres vegades et so vist més plena
dins l'opulència del formós perfil,
pro mai com ara t'he sabut serena,
ni mai com ara t'he sabut gentil.
L'ànima en veure't es tornava trista
o segons com, esdevenia ardent;
ara, tal com estàs, la meva vista
et porta dins de mi, tranquil·lament.
Sento un desig de posseir-te tota
a dintre el cor, més que a dins l'arc del braç;
i posà un bes en ton cavell que flota,
i il·luminar-me al fons de tos ulls clars.
Altres vegades el desig que em torba
era més fort i em feia el cor més bru
veient marcar-se del teu si la corba
sots la pilastre d'aquell coll desnú...

Avui m'has fet la intenció més pura,
—dolça, mateix que aquest color rosat
que et cau tan flonjo sobre la cintura
i apaga en mi la idea del pecat.—
Però tu ets forta i si ta vida calla
deurà ésser sols a fora del sentit;
que si no duus als llavis la rialla,
t'és ressonant en el pregon del pit.
Per xo damunt ta vida que ara esclata
com la flor a mig temps ha aparegut
t'has descenyida la rosada bata,
vel que cobreix la teva joventut.

FIDEL S. RIU I DALMAU.

Creixença

(Continuació)

—Ca, home, res d'això. I si festegés, també ho arreglariem. Vui dir que me dons l'alegria més gran d'aquest món! Els nostres fills faran respecte!

No havien pas de detallar ni un ni altre el llur posseït, que pla bé el coneixien. Ara, que en vies de lligar-se familiarment, era avinent i entonador que es revelessin l'efectiu disponible.

—Jo ara tinc unes cinquanta onces, que si l'amo torna a estar apurat, com ho sembla, me vinran de primera per' comprar li un tros. I dôs qué?

—I jo en dec tenir unes trenta, que si et convenen, en aqueixa proporció, ja mos entenrem.

Només d'apuntar el desig de noces, quedava segallat l'acord.

—Mira, saps qué?, vinrem a ca vostra el diumenge vinent.

—Que ja esteu entesos amb l'hereu?

—Ell no ha festejat mai a ningú. La teua mossa és ben bé per' agradar!
Tot ho arreglarem.

El pagés de Palau i el de Sant Sadurní veieren aquell mercat, com el més profitós i remunerador de tots els de llur vida, car el tracte que complert havien, ja no podia ésser per cap altre superat.

En Genís, nerviós per la tardaneria del pare, i per la inutilitat de l'exhibició del poltre, va remugar:

—Per' venre quatre sacs de trumfes heu hagut d'estar tant?

—I per veure un malalt necessites tant de temps? 'Nem a dinar i fés el teu fet, i si hem de marxar més tard hi marxarem. Ara rai que els dies són llargs, digué el pare amb expressió de viu contentament.

Cert i segur que el bordegàs s'enfonsava en la juguesca, no volgué fer cap pas per descobrir el catau, car no volia armar escàndel.

De retorn a la masia, reçagats, a entrada de fosc, el jove somreia d'escapar astutament a la vigilància del pare, i somreia aquest del bell projecte concebut i acordat, qui havia de fer caure al bertrol l'anguila enfonsada en el viot del vici.

III

Amb la gravetat característica, el capmàs, en ocasió de tirada conversa fami iar, exposà el pas que havia fet, tenint per descomptada la vènia de l'únic interessar en l'afer d'amor. Per sincerar-se de son agosarament, retragué que son pare a ell li havia també fressada la via amorosa, de la qual resolució no hagué, mai per mai, d'empenedir-se. Encara el visatge de la mestressa ja velleruga, se colorà de rubor, en recordança dels dolços passos de sentiment.

El furtiu jugador, cofoi de celar destrament son vici, se ben disposà a la franquesa íntima.

—Dôs digueu que va a tai de rei, això. Aixís deu ser N' Esperança! Si no'n conec d'atra! Es massa grassa.

—Ben escarrassada i xiroia que ès!, exclamà la mestressa.

—I massa xaupa!

—No escafinyegis, i amunt, eh, que amb aquesta boda creixereu tu i ella com un carbasser.

Arribà el diumenge, i, de bon matí, En Llorenç ja va calar-se el vestit de les grans diades. Sa muller, fent prodigis de lleugeresa, arranjà la llar i acomboià les bèsties, i, tota acalorada, va agençar-se amb la millor ròba, les arrecades i l'agulla de pit. Enllestits que foren un i altre, el cap de família va cridar l'hereu, estranyat que no fos a les envistes. Quina no fou la seva sorpresa, quan després de cridar en tots indrets, va atalaiar-lo en el boscatge del solei, malfardat, fent companyia al bover i donant-li conversa llarga!

—I que ja no te'n recordes que hem d'anar a vistes, sant cristià?

—Voleu dir d'anar-hi?

—Ara vinràs amb camàndules? Ala, ves a mudar-te.

—Però si us vaig dir que no m'agradava aquella mossà! Massa greixina! Si sembla una dida!

La mestressa, ja arreuada, reblà fortament la comanda.

—No hem pas de fer estaries. Al peu del llit hi tens el vestit i la camisa d'ahir vespre. Apa, corrents.

El jovincel se disposava a aprofitar la més lleu disjuntura per saltar de la ruta d'amor en què li era forçós de caminar.

Anava tota la família dalt del carro. L'euga trotava lleugerament.

—No facis aquesta cara de pomes agres!

—Que potser somiaves casar-te amb alguna marquesa?

No estava pas en cor de discutir el remolcat. De tant temps, no podria dir quan la veié la dona d'aquella que sos pares li destinaven per esposa. Se li apareixia la figura com una bóta, carrosa i xaupa, i sense faç. No podia de cap manera recordar les fesomies de la qui ja devia esperar somrienta i amorosa. També dubtava en si era rossa, en si era bruna, i tremia a la sorpresa de sentir la veu d'amor amb rogall i profunditat de xantre, o amb fil d'argent com degotís de font. Res no podia definir ni precisar, com no fos la bola de carn, caminant a zumzades.

«Si la pubilla no em plau, els engego a fregar tots, sense contemplacions, i que la portin a fira, a veure si troben casador».

MIQUEL ROGER I CROSA

(Continuarà)

Crònica local

Era a la fi d'Agost que el Mestre Casas donà un concert en el Teatre Carmen amb presentació complerta de tots els seus deixebles; gairebé tots, eren estudiants de piano. Condicions i preparació contribuïren a que la vetllada fos agradable a quants hi assistiren, que no foren pocs. El Mestre, recollí molts d'aplaudiments tocant el rondó de Mendelssohn. Finí la sessió amb la marxa de l Tannhäuser per un quintet. Un concert d'artistes del Conservatori del Liceu portà gent al referit coliseu. El repertori era una mescolança de genres artístics no gaire estimulant; amb tot, la vetllada fou admirable i plaent.

Altra *serata* musical, molt distingida fou la celebrada a La Fosca, en el Xalet *Bevisquis* i en el Saló del Restaurant del Jeroglific. L'Orfeó «Aucellada» dedicà un concert a la distingida família de Gaditano. Feia goig de veure el cant orfeònic en el jardí que enrona l'anomenat xalet. Els senyors de Gaditano i l'ur filla reberen els cantaires amb fina amabilitat, obsequiant-los amb dolços, i xampany bon punt foren cantades les composicions *Cant de la Senyera* i la *Sardana de les Monges*. En ambient d'intimitat, la senyora i senyoreta de Gaditano cantaren composicions d'alta volada, de Schubert, Mas

senet, Pujol, en correspondència a les que oferiren la senyoreta Na Amèrica Polls i Boi i els tenors En Rafel Suñé i En Vicens Prats. La senyoreta de Gaditano demostrà una dominació perfeta del piano. Figuraren en la festa totes les distingides famílies que estiuejaren al Jeroglific, i la festa transcorregué deliciosament; com sempre esdevé als vers aficionats de musica que tenen condicions per conrear-la. L'Orfeó va ésser rebut i aplaudit amb el goig d'una bella cosa insospitada. L'encís d'aquella nit és segur de repetir-se en ocasions venideres. Ara l'Orfeó està instal·lat en el Casino «El Port».

Finí llavors l'istiu, perquè ja molts forasters marxaren seguidament, i enc que alguns valents encara continuen remullant-se, les platges ja perden vida. Alguns dies del Setembre, ha fresquejat. Encara dura el rambleig del jovent en el Passeig del Port; però ja en els jorns festius el Cine s'omple a vessar i ja la castanyera ha començat d'omplir la bossa, perquè és indefinida la gent que de la fruita torrada n'és gurmada. Hi ha cua per les castanyes i per la carn de tocino, com n'hi ha pel tabac i pel pa amb alarma general. Regna pànic en les esferes governamentals per la possibilitat de la puja del pa; grava tots els productes un augment vertiginós, i en relació, el pa també ha d'ésser gravat; altrament, el bon pagès deixarà de semblar-ne. Amb la por de mancamment, molts han de menjar pa sec durant dies. Per acabar de fallar tot, també falla aigua: l'aigua de la mina vella s'és estroncada. Amb general neteja dels canons, creuen els administradors de l'empresa, que l'aiga tornarà en breu. S'havia dit si la Cia Minera de Linares amb sos treballs desviava el caudal d'aigua. En aquesta Mina hi prengué mal un home, però no trigà a curar-se.

Fou de ressonància la vinguda de l'ex-ministre En Joan Ventosa i Calvell, amb sa distingida esposa i son germà. N'era motiu una visita als companys de política. Un xampany d'honor donà lloc a que l'il·lustre orador parlés bastant extensament del moment polític actual a gran admiració de tots els socis a l'homenatge assistents. Per escaïença, parlà de la festa del 11 de Setembre, dia en què la nostra vila no va donar mostres de sentiment sinó per acció de l'Agrupació Catalanista.

Manufacturas de Corcho S. A., entitat poderosíssima, molt arrelada a l'Empordà, ha començat els treballs en nostra vila. Segons auguris, el giro aquí també serà important, contribuint així a la reacció econòmica tan necessària. N'Emili Melich, un dels directors de la fàbrica *Corchera Internacional* ha inventat una màquina de fer tires per a discs; com que, segons informes, és de gran importància felicitem a l'inventor.

En el moll, molt de moviment. Va sentir-se molt la pèrdua del «Maria Gloria», pallebot de la matrícula de Palamós d'En Pere Gutiérrez, que va cremar-se vora Mahó.

Hem rebut la visita del gran comerciant, N'Artur Mundet resident a Mèjic.

Haurà estat molt profitosa la visita del notable artista En Josep Triadó per l'impuls que dona a la entitat recentment nada «Cau de la Costa Brava». En el Cau hom hi admira un gran quadre del referit pintor, representant el «Gòlgota».

El poeta En Francesc Marull ha guanyat una englantina amb sa poesia «El plany de la Costa Brava.»

Els aficionats al Teatre del Centre Econòmic han reprès la tasca, posant *El pati blau* i *Gent d'ara*. Un cantaire, anomenat Lloberas, hi feu sentir sa bona veu.

Mes de les festes de St. Antoni i de St. Joan. A St. Antoni fou de sis dies per causa de la lluita entre els qui volen la festa sempre un dissabte i els qui la volen en la diada patronal. A St Joan, on dura la mateixa lluita, se lluiuren els de la festa de Setembre, fent venir l'excel·lent violinista del Liceu, Sr. Monner.

L'enseyança catequística preparatòria de la primera comunió comença des d'ara.

Continua el tema de conversa de la construcció d'edificis escolars. Les adhesions vingudes de totes parts de mon faran moure, indubtablement, els qui en la protecció econòmica poguessin roncejar.

Sport

Fut-bol

Com a revenja del partit efectuat a Palamós, el dia 19 nostre primer equip anà a St Feliu a lluitar contra el primer equip d'aquella ciutat.

Com era de suposar, i ja s'esperava, fou un partit molt accidentat.

Al sol anunci de que arbitrava En Julià, ja la victòria se donà per descomptada a favor del Deportiu. Amb tot i això, el nostre equip lluità amb veritable empena, aguantant als jugadors guixolencs quan aquestos dominaven i logrant dominar-los a la vegada durant bon temps.

La victòria correspongué al Deportiu per 2 goals a 1, un d'ells de *penalty*.

L'equip palamosí estava representat per En Ferrer, Miró, Humbert (J.), Martinench, Salvador, Franch, Valls, Tibau, Gadea, Humbert (L.), i Garcia.

Del públic ja no cal parlar-ne, fanàtic com sempre; però com que ja tenen acostumats als jugadors palamosins a sentir les seves melodioses veus, aquests deixaven que els crits se'ls emportés el vent.

—El *Palmós F. C.* ha organitzat un concurs entre els seus equips on se disputaran una valiosa copa i onze medalles. També pendrà part al concurs *Copa Unió Sportiva* de Figueres. — Donarem detalls. — JOSEP FRANCH

Moviment del port.

Vaixells entrats durant el mes de Septembre de 1920

1, Veler, Carlitos; 2, veler, Joven Paquito; 3, veler, Lylyta; 4, veler, San Juan; 5, veler, Diligante; 6, veler, Carmiña; 7, veler, Teresa; 8, veler, María Luz; 9, vap., Sicilia (noruec); 10, veler, Salvador Mugro; 11, veler, Paulita; 12, vap., Cabo Cullera; 13, veler, Antonio Salmó; 14, veler, Joven Paquito; 15 veler, Sebastiano (ital.); 16, veler, Montserrat; 17, vap., Cabo San Martín; 18, vap., Severiano; 19, veler, Teresa; 20, veler, Ana María; 21, veler, Plácido César; 22, veler, San Juan; 23, vap., Itálica; 24, veler, Gior-gia; 25, veler, Joven Paquito; 26, veler, Fèlix Martí; 27, veler, María del Pilar; 28, veler Sn Francº di Paola (italià);—Total 28.

Operacions de la Caixa d'Estalvis Mes de Septembre de 1920

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibres noves
118	5098	10	1752'04	8

Registre civil

Mes de Septembre

Naixements.— 1, Joan Falgueras i Buscarons.—2, Antoni Culubret i Erra.—3, Josep M.ª Gaus i Vergili.—4, Arcadi Puig i Crosa.—5, Mas i Pons.—6, Albert Reig i Buixeda.—7, Ferriol i Rulduá.—Total, 7.

Matrimonis.—1, Francisco Torroella i Plana amb Emília Mató i Puig.— 2, Josep M.ª Ricard Adelantado i Pedra amb Brígida Roig i Sanjuàn.—Total 2.

Defuncions.—1, Francisco Carreras i Rubau, 64 anys.— 2, Antonia Farré i Marcià, 53 anys.— 3, Joan Cruañas i Graupera, 65 —Total, 3.

Tallers Tipogràfics LLORENS CASTELLO — Palamós